

14.04.2026

Фізична реабілітація як компонент успішного навчання осіб з порушеннями інтелектуального розвитку в умовах інклюзивного навчання

1. Байкіна Н. Г. Вплив занять рухливими іграми на корекцію рухових і психічних недоліків дітей 12–14 років із розумовою відсталістю / Н. Г. Байкіна, Д. О. Фесик. Вісник Запорізького національного університету. Педагогічні науки. 2011. № 1. С. 173-181. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vznu_ped_2011_1_39
2. Баранов, Є. В. Рухливі ігри учнів молодших класів із порушеннями інтелекту [Текст] / Є. В. Баранов // Фізичне виховання в школах України : Науково-методичний журнал. - 2018. - N 7. - С. 25-38.
3. Боряк, Оксана. Озокеритотерапія як допоміжний засіб впливу на здоров'я осіб із інтелектуальними порушеннями / О. Боряк, Н. Бутенко // Освіта в Україні: євроінтеграційний вектор : колективна монографія / Міністерство освіти і науки України, Сумський державний педагогічний університет імені А. С. Макаренка, Кафедра спеціальної та інклюзивної освіти. - Суми : Видавництво Сумського державного педагогічного університету імені А. С. Макаренка, 2024. - С. 53-86. –Режим доступу: <https://repository.sspu.edu.ua/items/f4bac4c9-5d0d-455d-b514-f80c9ca840d0>
4. Воропаєв, Д.С. Основи фізичної реабілітації (загальна характеристика засобів фізичної реабілітації) :навч. посіб. / Д.С. Воропаєв, О.О. Єжова. - Суми: СумДУ, 2019. - 72 с. – Режим доступу: <https://essuir.sumdu.edu.ua/items/496ae929-0379-49c7-b609-01fe5b6cc424>
5. Іліка, Руслан. Ознайомлення з гімнастичними м'ячами (футболами): План-конспект уроку з ЛФК у 2-му класі [Текст] / Р. Іліка // Дефектолог. - 2018. - N 4. - С. 48-49.
6. Камаєв, О. Особливості впливу різних рівнів та режиму рухової діяльності на фізичні та функціональні можливості дітей з відхиленнями розумового розвитку [Текст] / О. Камаєв, В. Казаков // Теорія і методика фізичного виховання і спорту : Науково-теоретичний журнал для спеціалістів у галузі фізичного виховання і спорту. - 2006. - N1. - С. 6-8.
7. Карпуніна, Юлія Вікторівна. Основи фізичної реабілітації [Текст] : навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів / Ю. В. Карпуніна ; Міністерство освіти і науки України, Херсонський державний університет. - Херсон : Олді-Плюс, 2016. - 306 с.
8. Кобилюк, Х. М. Методологічні підходи до адаптивного фізичного виховання: сучасні тенденції / Х. М. Кобилюк, Т. І. Вишневська-Смірнова. - Електронні текстові дані // Інноваційна педагогіка : науковий журнал / Причорноморський науково-дослідний інститут економіки та інновацій. - [Одеса] : Гельветика, 2025. - Вип. 79, Т. 1. - С. 90-95. – Режим доступу: https://www.innovpedagogy.od.ua/archives/2025/79/part_1/17.pdf
9. Ковальова, Н. В. Особливості використання розвиваючих рекреаційних ігор в адаптивній фізичній рекреації дітей 5 - 6 років із затримкою психоемоційного розвитку / Н. В. Ковальова, К. А. Коваленко, Т. В. Блістів // Науковий часопис Українського державного університету імені Михайла Драгоманова : [збірник наукових праць] / Міністерство освіти і науки України, Український державний університет імені Михайла Драгоманова. - Київ : Вид-во УДУ імені Михайла Драгоманова, 2024. - Серія 15 : Науково-педагогічні проблеми фізичної культури (фізична культура і спорт), Вип. 4 (177). - С. 69-73. –Режим доступу: <https://spppc.com.ua/index.php/journal/article/view/1882/1854>
10. Коган, Ольга. Можливості формування здорового способу життя в учнів допоміжної школи / О. Коган // Імідж сучасного педагога : Науково-практичний освітньо-популярний журнал. - 2004. - N 8/9. - С. 103-104.
11. Козак, Дарія Володимирівна. Лікувальна фізична культура [Текст] : [посібник] / Д. В. Козак, Н. О. Давибіда ; Міністерство охорони здоров'я України, Тернопільський національний медичний університет імені І. Я. Горбачевського. - 2-ге видання, без змін. - Тернопіль : Укрмедкнига, 2021. - 107 с.
12. Козленко, Микола Панасович. Недоліки моторики учнів допоміжної школи і корекція їх засобами фізичного виховання [Текст] / М. П. Козленко // Навчання дітей з порушеннями інтелектуального розвитку в умовах інклюзивної освіти : хрестоматія : в 2 т. / Міністерство освіти і науки України,

Харківський національний педагогічний університет імені Г. С. Сковороди. - Харків : Бровін О. В., 2024. - Т. 2. - С. 34-47.

13. Колишкін, О. В. Використання засобів адаптивного фізичного виховання в різних формах навчально-виховної роботи для учнів і інтелектуальними порушеннями [Текст] / О. В. Колишкін, В. Ю. Воскобойнікова // Сучасні підходи до розвитку особистості дітей з обмеженими можливостями : матеріали науково-практичного семінару (24 березня 2009 року) "Теорія і практика корекційної психопедагогіки (олігофренопедагогіки): взаємозв'язки і взаємозбагачення" / Міністерство освіти і науки України, Сумський державний педагогічний університет імені А. С. Макаренка, Факультет педагогіки і практичної психології, Кафедра корекційної педагогіки і спеціальної психології. - Суми : Видавництво СумДПУ ім. А. С. Макаренка, 2009. - Вип. 1. - С. 87-90
14. Колишкін, Олександр Володимирович. Розвиток рухової сфери дітей з інтелектуальними порушеннями засобами адаптивного фізичного виховання / О. В. Колишкін // Корекційно-реабілітаційна діяльність: стратегії розвитку у національному та світовому вимірі : матеріали Міжнародного конгресу зі спеціальної педагогіки, психології та реабілітації (15–16 жовтня 2015 року, м. Суми) / М-во освіти і науки України, Нац. акад. пед. наук України, Ін-т спец. педагогіки НАПН України, Сумський держ. пед. ун-т ім. А.С. Макаренка. - Суми : Вид-во СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2015. - Ч. 1. - С. 117-119.- Режим доступу: <https://library.sspu.edu.ua/wp-content/uploads/2018/04/Korekciyno-reabilitaciyna.pdf>
15. Колишкін, Олександр. Сучасні підходи до використання оздоровчих технологій у роботі з дітьми із порушеннями інтелектуального розвитку / О. Колишкін, А. Колишкіна // Освіта осіб з особливими потребами: шляхи розбудови : науково-методичний збірник / Нац. акад. пед. наук України, Ін-т спец. педагогіки НАПН України. - Київ, 2018. - Вип. 14. - С. 76-83. – Режим доступу: <https://spp.org.ua/index.php/journal/article/view/40/36>
16. Колишкін, Олександр Володимирович. Розвиток рухової сфери у дітей з інтелектуальними порушеннями засобами адаптивного фізичного виховання [Текст] / О. В. Колишкін // Особлива дитина: навчання і виховання : Науковий, навчальний, інформаційний журнал. - 2015. - N 4. - С. 58-63.
17. Конопацька О. Фізична реабілітація учнів із розумовими вадами / О. Конопацька // Дефектологія. - 2003. - N4. - С. 47-48.
18. Коштур, Я. Є. Фізичне виховання як засіб психофізичного розвитку розумово відсталих підлітків [Текст] / Я. Є. Коштур // Сучасні підходи до розвитку особистості дітей з обмеженими можливостями : матеріали науково-практичного семінару (24 березня 2009 року) "Теорія і практика корекційної психопедагогіки (олігофренопедагогіки): взаємозв'язки і взаємозбагачення" / Міністерство освіти і науки України, Сумський державний педагогічний університет імені А. С. Макаренка, Факультет педагогіки і практичної психології, Кафедра корекційної педагогіки і спеціальної психології. - Суми : Видавництво СумДПУ ім. А. С. Макаренка, 2009. - Вип. 1. - С. 94-95.
19. Левицький, В. Е. Особливості формування позитивних мотивів до розвитку фізичної сфери в учнів старших класів з порушеним інтелектом / В. Е. Левицький // Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова. Серія 19, Корекційна педагогіка та психологія : збірник / М-во освіти і науки України, Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова. - К. : Вид-во НПУ ім. М. П. Драгоманова, 2010. - Вип. 15 : Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції : "Внесок наукових шкіл НПУ імені М. П. Драгоманова у розвиток світової та вітчизняної дефектології", присвяченої 175 річниці НПУ імені М. П. Драгоманова та 70-річчю від Дня народження академіка В. М. Синьова. - С. 375-377.
20. Макарчук, Наталія. Методичні основи професійно-трудової реабілітації дітей із порушеннями розумового розвитку / Н. Макарчук, О. Хованова // Особлива дитина: навчання і виховання : Науковий, навчальний, інформаційний журнал. - 2014. - N 1. - С. 38-46.
21. Малаховська, Р. О. "У здоровому тілі - здоровий дух" [Текст] : спортивна година для учнів середньої школи з легкою розумовою відсталістю / Р. О. Малаховська // Дитина з особливими потребами. Інклюзивна освіта. Дефектологія. Корекційна педагогіка. - 2018. - N 2. - С. 23-25.
22. Михайлова, Наталія. Рухливі ігри як засіб фізичної реабілітації дітей з розумовими вадами. / Н. Михайлова // Спортивний вісник Придніпров'я / Дніпропетровськ. держ. ін-т фіз. культури і

- спорту . - Дніпропетровск, 2004. - № 6. - С. 90-92.
23. Нестерчук Н. Є. Фізична реабілітація дітей з синдромом Дауна / Н. Є. Нестерчук, І. О. Осіпчук, І. С. Подолянчук // Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова : [збірник наукових праць] / М-во освіти і науки України, Нац. пед. ун-т ім. М.П. Драгоманова. - Київ : Вид-во НПУ ім. М. П. Драгоманова, 2019. - Серія 15 : Науково-педагогічні проблеми фізичної культури (фізична культура і спорт), Вип. 3 (111). - С. 105-109. – Режим доступу: <https://enpuir.edu.ua/entities/publication/5253a8bb-9cde-4cca-8600-529838ed61cf>
 24. Потапова, О. В. Рухова активність молодших школярів, як фактор корекції девіантної поведінки [Текст] / О. В. Потапова // Педагогіка, психологія та медико-біологічні проблеми фізичного виховання і спорту / М-во освіти і науки України, Харк. держ. акад. дизайну і мистецтв, Харківська держ. акад. фіз. культури. - Харків, 2004. - № 15 : Спец. вип. за темою: "Фізична культура, спорт і здоров'я". - С. 109-113.
 25. Практичні аспекти фізичної терапії та ерготерапії [Текст] : навчальний посібник / Н. А. Добровольська [та ін.] ; під редакцією Н. А. Добровольської [та ін.] ; Таврійський національний університет імені В. І. Вернадського. - Київ : Видавничий дім "Гельветика", 2021. - 367 с.
 26. Сімко А. В. Особливості проведення фізичної реабілітації з дітьми, які мають порушення в інтелектуальній сфері / А. В. Сімко // Проблеми сучасної психології = Problems of Modern Psychology : збірник наукових праць / Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, Інститут психології імені Г. С. Костюка НАПН України. - Кам'янець-Подільський : Аксіома, 2014. - Вип. 26. - С. 493-502. – Режим доступу: <https://problemps.kpnu.edu.ua/article/view/158836/158100>
 27. Співак В. І. Особливості особистісно-рольової реабілітації дітей та підлітків / В. І. Співак, Ю. В. Сербалюк // Актуальні питання корекційної освіти (педагогічні науки) : збірник наукових праць / М-во освіти і науки України, Кам'янець-Подільський нац. ун-т ім. І. Огієнка, Нац. пед. ун-т ім. М.П. Драгоманова. - Кам'янець-Подільський : ПП «Медобори-2006», 2011. - Вип. 2. - С. 230-235. – Режим доступу: . URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/apko_2011_2_29
 28. Спесивцева, Катерина Василівна. Фітбол-аеробіка як інноваційний засіб для розвитку фізичних якостей в учнів з інтелектуальними порушеннями/ К. В. Спесивцева // Корекційно-реабілітаційна діяльність: стратегії розвитку у національному та світовому вимірі : матеріали VIII Міжнародної науково-практичної конференції (23 листопада 2022 року, м. Суми). - Суми : Вид-во СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2022. - С. 229-231. – Режим доступу: <https://repository.sspu.edu.ua/items/ef22da67-8342-4e60-84ce-e29fb09dbdab>
 29. Степанюк, С. Особливості діяльності осіб з вадами розумового розвитку у Херсонському відділенні Інваспорт/ С. Степанюк, Ж. Ломака, В. Бажанова // Педагогіка, психологія та медико-біологічні проблеми фізичного виховання і спорту : збірник наукових праць / Харківське обласне відділення Національного олімпійського комітету України, Харківська державна академія дизайну і мистецтв. - Харків : ХДАДМ, 2010. - № 3. - С. 92-94. – Режим доступу: <https://www.sportpedagogy.org.ua/html/journal/2010-03/PP201003.pdf>
 30. Фізична реабілітація дітей з затримкою психічного розвитку / І. С. Подолянчук [и др.] // Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова : [збірник наукових праць] / М-во освіти і науки України, Нац. пед. ун-т ім. М.П. Драгоманова. - Київ : Вид-во НПУ ім. М. П. Драгоманова, 2019. - Серія 15 : Науково-педагогічні проблеми фізичної культури (фізична культура і спорт), Вип. 3 (111). - С. 141-148. – Режим доступу: <https://enpuir.edu.ua/entities/publication/86516889-175c-4901-a4a9-bb178071ab17>
 31. Халамей, С. О. Особливості розвитку фізичних здібностей у розумово відсталих школярів [Текст] / С. О. Халамей // Корекційна освіта очима молодих науковців : збірник наукових праць / Міністерство освіти і науки України (Київ), Сумський державний педагогічний університет імені А. С. Макаренка, Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова (Київ). - Суми : Видавництво СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2016. - Вип. 4, Т. 1. - С. 190-194.
 32. Шамардіна, Г. М. Вплив фізичних вправ на рівень здоров'я дітей, які мають затримку в психічному розвитку [Текст] / Г. М. Шамардіна // Спортивний вісник Придніпров'я / . - Дніпропетровск, 2002. - №: 2. - С. 76-78.
 33. Шептицький, В. Ф. Педагогічні основи використання спортивних ігор у допоміжній школі / В. Ф. Шептицький // Педагогіка, психологія та медико-біологічні проблеми фізичного виховання і

спорту : збірник наукових праць / Міністерство освіти і науки України, Харківська державна академія дизайну і мистецтв, (Харківський художньо-промисловий інститут). - Харків, 2003. - № 20. - С. 37-42.- Режим доступу: <https://www.sportpedagogy.org.ua/html/Pedagogy/Pdf2003/PD-2003-20.pdf>

34. Щербина, Ксенія Ігорівна. Використання засобів адаптивного фізичного виховання в процесі формування культури здоров'я в учнів з інтелектуальними порушеннями / К. І. Щербина // Корекційно-реабілітаційна діяльність: стратегії розвитку у національному та світовому вимірі : матеріали VIII Міжнародної науково-практичної конференції (23 листопада 2022 року, м. Суми). - Суми : Вид-во СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2022. - С. 246-250.- Режим доступу: <https://repository.sspu.edu.ua/items/ef22da67-8342-4e60-84ce-e29fb09dbdab>